

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВСС	
Регистрационен индекс	Дата
BCC-2028	17-05-2024

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
 Изпълняваща функциите на Висш
 съдебен съвет, съгласно §23, ал. 2 от
 ПЗР на ЗИД на
 КРБ (обн.ДВ,бр.106/22.12.2023г.),
 с решение по протокол № 1/23.01.2024г.

О Т Г О В О Р И

от **МИРОСЛАВ СТЕФАНОВ ХРИСТОВ**

кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител- Председател“ на
 Районен съд- Силистра
 на
 въпросите, зададени от Директора на Българския институт за правни инициативи
 г-жа Биляна Гяурова - Вегертседер

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

УВАЖАЕМА г-жа БИЛЯНА ГЯУРОВА - ВЕГЕРТСЕДЕР

Във връзка с поставените към мен въпроси от Българския институт за правни инициативи, отговарям следното:

1.Какво е Вашето мнение за промените в Конституцията на РБ, отнасящи се до съдебната власт, обн. в ДВ бр. 106 от 22.12.2023г.?

Отговор: Принципно подкрепям установените пропорции в полза на професионалната съдийска квота, гарантиращи независимост на съдиите, въпреки, че считам, че на първо място следваше всички изменения в основния закон да бъдат подложени на широко обществено обсъждане, защото касаят самото устройство и функциониране на съдебната власт, което предполага устойчивост на измененията във времето. Но най-вече споделям изцяло Становището на Съдийската колегия, изпълняваща функциите на Висш съдебен съвет, съгл. съгл. § 23, ал.2 от ПЗР на ЗИД на КРБ, обн. ДВ, бр. 106/22.12.2023г., дадено във връзка с образуваното пред Конституционния съд на РБ конституционно дело № 1/2024г. за противоконституционността на реализираните промени от Обикновено, а не от Велико народно събрание.

2. В преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на КРБ (ДВ, бр. 106 от 2023г.) е посочено, че „§ 23. (1) Изборните членове на Висшия съдебен съвети на Висшия прокурорски съвет се избират в срок от три месеца след влизане в сила на законите, които се отнасят до прилагането на чл.129- чл.130б.“ По какъв начин трябва да се проведе този избор, според Вас, за да се избегне усещането за манипулации на вота?

Отговор: Моето лично мнение е, че досега действащата система на гласуване с хартиена бюлетина или електронно дистанционно е сравнително добре уредена, тъй като при нея всеки един магистрат има право на избор по какъв начин да даде своя глас. Когато има

възможности за избор на форма на гласуване се избягва в голяма степен усещането за манипулации на вота. В крайна сметка имаме всички необходими форми на гласуване – дистанционна и присъствена. Нямам предложения за различен вариант от тези.

3. На 11.10.2022г. СК на ВСС взе решение да не прилага нито един от 4-те разработени модела за реформа на съдебната карта. Какво е Вашето мнение по въпроса? Смятате ли, че концепцията за общностния съд с по-висока ангажираност на съдиите в живота на дадена общност може да бъде алтернатива на преформатиране на съдебната карта?

Отговор: Това е много чувствителна тема както за българското общество, така и за съдебната система. Реформата засяга всички и мисля, че водещ трябва да бъде фактора „достъпност до правосъдие“. А закриването на съдилища от районно ниво би възпрепятствало достъпа на гражданите до правосъдие и по никакъв начин не би се отразило положително спрямо ползите на обществото.

Районният съд е основен първоинстанционен съд в правосъдната система на Република България и закриването на районни съдилища няма да реши проблемите в съдебната система, тъй като в малките населени места единственият контакт на населението със съдебната система е именно чрез конкретния районен съд. Считам, че реформата не трябва да бъде заради броя на делата или тяхната сложност, тъй като това са фактори, на които ние като магистрати не можем да влияем. Мисля, че анализа в дълбочина на другите фактори ще е по-полезен и ефективен, напр. дали района е граничен; колко отдалечен ще бъде съда за хората в този район и др. Струва ми се, че ако не постигнем баланс по тези въпроси, реформата няма да бъде възприета като справедлива и успешна.

Доколкото ми е известно, целта на концепцията за общностния съд е да се оказва подкрепа върху определени уязвими групи, но тя не е залегнала в сега действащото ни законодателство, поради което считам, че той не може да бъде алтернатива за реформа на съдебната карта и на практика към момента тази идея е неприложима, без да се направят нужните законодателни промени.

4. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати?

Отговор: Неравномерното натоварване е наболял проблем в съдебната система от доста време и до ден днешен все още не е намерена подходящата формула за неговото решаване. Аз лично виждам като една от възможностите за решаване на проблема с натовареността, осигуряването на кадрова обезпеченост на отделните съдилища и реална заетост на щатове, въпреки, че няма как да предвидим броя и характера на делата, които ще бъдат образувани през календарната година. Действително са налице много съдилища, където от години се работи в непълнен щат, както е и Районен съд- Силистра и това води до натоварването на работещите колеги за сметка на тези незаети щатове. Може би следва да се обсъди и като вариант провеждането на конкурси за първоначално назначаване или преместване в отделни съдебни райони на териториален принцип, при необходимост от запълване на незаети щатни бройки.

5. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор: Разлика във възнагражденията на магистратите в отделните инстанции определено трябва да има, но тя не бива да е прекомерна и да се увеличава с всяка изминала година, тъй като в множество съдилища са налице доста голям брой магистрати за които навършването на пенсионна възраст в районно или окръжно ниво е единствената им възможност. И за съжаление, тази единствена възможност се налага все повече. Липсата на реални възможности за кариерно израстване води неминуемо до това състояние, но същото

не трябва да бъде в ущърб на самия магистрат.

Считам, че следва да се регулират законово възнагражденията на магистратите от всяко едно ниво на съдебната система по такъв начин, че дори и след увеличението разликата между нивата да остане пак такава, каквата е била.

6. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор: Първоначалното въвеждане на ЕИСС доведе до значителни затруднения в работата както на магистратите, така и на служителите. Основната причина за това беше липсата на предварително обучение за работата с ЕИСС. В последствие, както при всеки нов продукт и след значителни подобрения от страна на разработчиците на услугата, ЕИСС постигна достатъчно добър баланс, за да мога да кажа, че към днешна дата тя изпълнява успешно предназначението си. Чрез използването на ЕИСС се въвежда важен етап от реализирането на ефективно електронно правосъдие и смятам, че занапред чрез нейното използване бихме извели само ползи.

7. От 01.07.2024г. се очаква да влязат в сила промените в Закона за медиацията и в ГПК, с които се въвежда задължение за провеждане на процедурата по медиация по някои видове дела. В края на миналата година ВСС прие и релевантните подзаконови нормативни актове. Какво е мнението Ви за задължителното препращане към медиация по висящи съдебни дела?

Отговор: Замисълът за въвеждането на задължителна медиация по определен вид дела, при добре изпълнено прилагане би улеснил и разтоварил в немалка степен съдилищата. Медиацията е вариант страните да постигнат възможно най-благоприятните условия за разрешаване на спора. Подкрепям всяка възможност за постигане на споразумение между страните.

Тъй като процедурата е все още нова за съдилищата, за да се отчетат всички положителни страни на медиацията ще е необходимо време, както за всяко нововъведение. Не бих се ангажирал с прогнози за нейните ползи, по все пак следва според мен да се обмисли и назначаването на конкретен съдебен служител, който да координира работата на съдебните медиатори с гражданите, с цялата съпътстваща това деловодна дейност, доколкото и в момента съдебните служители са прекалено натоварени във връзка с въвеждането в ЕИСС на необходимите данни. Не без значение е и изграждането на доверие в обществото, като се разясни, че този способ би могъл да изиграе положителна роля в решаването на определен вид спорове, но за това е нужно време и практика.

8. През 2016г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 7 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление съда, в който правораздават?

Отговор: Чрез съдийското самоуправление в нашия съд се решават всички важни въпроси- от евентуални изменения в Правилата за разпределение на делата до определянето на процента на натовареност на всеки един магистрат. На периодично провежданите Общи събрания освен всички значими въпроси се решават и такива, свързани с организацията на работа на отделните служби или съдебни служители. През времето докато изпълнявах длъжността „Административен ръководител-председател“ на Районен съд- Силистра на Общи събрания на съдите са били решавани всички значими и наболели въпроси, дори и за решаването на някои от тях да не е било нужно задължително провеждането на общо събрание. По този начин се стараех всички решения да бъдат решавани справедливо и прозрачно, с участието на всички магистрати.

9. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. До какво смятате, че ще доведе разделянето на двата отделни етични кодекса?

Отговор: Не считам, че разделянето на два отделни етични кодекса ще има някакво значимо и благоприятно значение за разрешаването на проблемите в съдебната система. Етичните норми както за прокурори, така и за съдии следва да бъдат еднакви, поради което и няма нужда да бъдат разделяни в два отделни етични кодекса. По-важното според мен е тези норми да бъдат спазвани с нужната отговорност от действащите магистрати, независимо

дали те са прокурори или съдии.

10. На стр. 4 от протокола на ОС на РС-Силистра е отразено изказване на съдия Костадинов: „Моето мнение е по-различно. Аз бих държал журналистите откън, поради простата причина, че по своето естество ДП не е лзно. То е лвно за страните, но не и за обществеността. Изнасят се данни, правят се изводи, предположения, които не са обществено достояние“. На стр. 27 от концепцията си сочите, че следва да се повиши „допустимата информираност на медиите чрез адекватна медийна стратегия“. Съгласен ли сте с изказването на съдия Костадинов и какви мерки бихте набелязали за повишаване на информираността на медиите?

Отговор: В Районен съд- Силистра нямаме отказ за допускане на медиите в съдебни заседания. Разбира се, присъствието им е допустимо в случаите, когато съдебните заседания се провеждат при открити врати, когато страните не са възразили и съдията-докладчик е преценил това присъствие.

При нас делата, представляващи медийн и обществен интерес са доста оскъдни, като по-активно отразяване на съдебни актове има от Окръжен съд- Силистра и Апелативен съд- Варна.

Относно изказването на съдия Росен Костадинов, така извадено от контекста на целия дебат, бих искал да уточня, че колегата в случая заявява позиция, която повече е относима към хипотеза за закрито заседание или съдебно производство по повод внесено искане от орган на досъдебното производство. Ако се касае за информация, която не бива да става обществено достояние, аз също бих ограничил присъствието на хора в залата, било то граждани или представители на медии. Ние преди всичко следим за конституционните права на страните по делото.

Колективната и индивидуалната дейност в нашия съд до момента е в рамките както на общата, така и на индивидуалната отговорност. В този смисъл съвсем отговорно заявявам, че не бих си позволил да влияя на колегите си в преценката им по конкретния казус кого да допуснат да присъства в съдебното заседание, както и досега не съм го правил никога. Не бих и обвързал това с начин да повишим допустимата информираност на медиите.

Повишаването на допустимата информираност мисля да развия и чрез регулярни срещи с представители на медиите, по въпроси поставени от тях, а също и чрез представяне на статистика за преобладаващи дела през периода. Като такива се очертават все по-честите дела с мигранти, управление на МПС след употреба на алкохол или наркотични вещества, пострадали от домашно насилие. Използването на социалните мрежи също спомага за популяризирането на нашата дейност и в тази посока има още какво да постигнем, като например да направим Фейсбуук профил на съда.

Стриктно се спазват разпоредбите и по дела, касаещи досъдебното производство. Не се разгласяват материали по разследването, нито информация, която би попречила или повлияла на разкриването на обективната истина, каквото е и изискването на закона.

Към момента не сме отказали при поискване информация на медии, разбира се в нормативно разрешените параметри. При прессъобщенията от Пресцентър от служител Връзки с обществеността безусловно се спазва правилото за съгласуване със съдия-докладчика и съгласие за публикуването на прессъобщение.

11. На стр. 14 от концепцията Ви сочите, че в РС - Силистра работи система за мониторинг и контрол на вещите лица. Бихте ли дали повече подробности как работи тази система, какви цели преследва и ефективна ли е?

Отговор: Районен съд- Силистра работи успешно със системата за мониторинг и контрол на вещите лица, намираща се на <https://ams.justice.bg/>. Чрез нейното използване се запълва дефицита на вещи лица в съдебният ни район.

12. В концепцията Ви отчитате активна работа на РС-Силистра и конкретно Ваша ангажираност в обучението на ученици и студенти и представяне на дейността на съдебната система. Каква е ролята на съда, според Вас, в изграждането на правна култура в обществото и достатъчни ли са тези форми на ангажираност на съдиите за повишаване на доверието в съда?

Отговор: Досегашната ни работа по Образователната програма е определяна като много полезна от учители, родители, а и от самите ученици. Радостен факт е, че „новите“ ученици, които посещават лекциите ни са научили от свои познати за нашата дейност, а много учители се обаждат да искат срещи, след като са научили от наши публикации и от свои колеги за инициативите ни. Радостен е и факта, че някои класове идват втори, трети път, а много ученици при смяна на училището ни посещават за пореден път с новия си клас. Учители споделят, че поведението на много ученици се е променило в положителна посока след нашите лекции, а родители казват, че децата им коментират в къщи наученото на правна тема.

Освен лекциите, ние развивме дейност и в посока образователен материал за подрастващите, като издадохме брошура, разбира се със съдействието на ВСС.

Амбицията ни е да работим с ученици на ниска възраст, като полагаме основите по изграждане на правни знания и култура, а в последствие и да надграждаме.

Не мислим да спираме дотук и в рамките на възможностите си извън правораздавателната дейност ще продължим да сме отговорно ангажирани.

17.05.2024г.
Гр.Силистра

Miroslav
Stefanov
С УВАЖЕНИЕ:.....
/ М.ХРИСТОВ / Hristov